

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй
Хархонно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улаан-Удын Горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн

Шэнэ үзэг бэшэг мэдэхгүй ябадалы республика дотор
бурин усадхиха болзор—декабриин I.
Энэ зорилгы амжалттайгаар бэлүүлхын тулада сомсовет
бүхэн, хургуули бүхэн, багшанар, культурмеецүүд эдэбхитэй-
гээр оролсохо ёһотой.

ҮЗЭГ БЭШЭГ ШУДАЛАЛГЫЕ ЗОГСООЖО БОЛОХОГҮЙ

Ород алфавит дээрэ зохоогдоһон үзэг бэшэгтэ бурят-монгол арад Устанине хургаха тухай БМАССР-эй Министрүүдэй Советэй ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюорогой тогтоолой аргаар гаргагданһаа хойшо нилээд сар эвэрхэбэ. Хоёр жэл соо хэгдээн үзэг гаргагданһаа зарим дунтүүдс ха- нис текстүүд үзэхэдэ тус тогтоол жон хан- гаскэ удирдлагатгүйгөөр бэлүүлэгдэжэ байна сэрэгтэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Мүнөө үзэг бэшэг мэдэхгүй хү- нүүдэй нилээд олон байбашье, үзэг бэшэг эрдэм номдо хургаха ябадал олохон аймагуудта орхи- жоо. Политическэ туйлай ехэ үзэг бэшэгтэ хэмжээ-ябуулга эмхитэйгээр эхилбашье айма- гууд энэ хэрэгтэ анхаралаа таби- лаа болжо байна. Илангаяа Эд- эн, Кударын, Сэлэнгын, Мухар- иньэрэй, Хэжэнгын аймагуудта шэнэ үзэг бэшэг нэбтэрүүлэхэ хэрэг тоо хангалтгүй ябажа байна. Улаан-Удэ городо энэ худалмэри бүришье муу байна.

БМАССР-эй Министрүүдэй Со- ветэй ба ВКП(б)-гэй Обкомой бю- рогой тогтоолой хангалтгүйгөөр бэлүүлэгдэжэ байһанайн гол шалтагаануудын юуб? Түбхын тү- рүүлэг, республикын гэгээрэлэй Министрство энэ хэрэгсэ анхан гаһаа хойшо большевистскээр эм- хидхэжэ, һайнаар ударидажа ша- лаггүй ба шаданшгүй байһаар. Түбхэтэй хамта гэгээрэлэй Минис- трство энэ хэмжээ-ябуулгада еһо тэдгээр хандааг байгаа гэхэдэ болохо. Юуб гээбэл: үзэг бэшэг мэдэхгүй хүнүүдэй тоо бүрдхэжэ, аймагуудһаа имэдэжүүдсэ сүлгуу- лаад лэ, харин хуралсалал ябаса ба шаһарые шалгажа үзэдэггүй, үзээн тухай аймагуудай арадай гэгээрэлэй таһагуудай урда хатуу арилтануудые табидаггүй байна. (Анда, хүдөөгэй эхин, долоон жэ- лэй ба дунда хургуулинуудай ба- шаһарые энэ хэрэгтэ түрэнөөр ха- бадуулангүй. Одоол энэ багша-

нар өөһэдүнгө тусхэл оролдолгые гаргаха ёһотой байна шуу. Тэрэшлэн нотагуудтай парти- няна, советскэ ба комсомольско зарим организацинууд гүрэн турын ба политическэ удхашанартай тус хэмжээ-ябуулгада хайша хэрэгээр, хойроогоор, еһо тэдгээр хандаха гү, али оттошье тоохогүй зан гар- гана гэжэ сэхэ тэмдэглэхэ шуха- ла. Энэниие политическэ эндү- рэлгэ гэжэ сэгнэжэ хэрэгтэй. Жэ- шээнэ, Эдын, Кяхтын ба зарим бусад аймагуудта, илангаяа Улаан- Удэ городо улад зоние үзэг бэ- шэгтэ хургаха хуралсалал айха- тар муугаар ябуулагдажа байха- дань, тэндэхи партиняна ба совет- скэ организацинууд яахадаа ямар- шье хэмжээнүүдсэ абанагүй гээшэ! Энэ хадаа тэндэ тус хэрэгсэ тоодоггүй байһыень тодорхойгоор гэршэлжэ үгнэе.

НЭГЭДЭМЭЛ НАЦАНУУДАЙ ОРГАНИЗАЦИН ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН ГУРБАДАХИ СЕССИИН ХҮДЭЛМЭРИН ХОЕРДОХИ ХАХАДТА ХАБААДАХА СССР-ЭЙ ДЕЛЕГАЦИ

СССР Союзай Министрүүдэй Со- вет болбол Нью-Йоркдо апрелин 5-да нэгдэхэеэ байгаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организацин Гене- ральна Ассамблейн III сессийн хү- дэлмэрин хоердохи хахадта хабаа- даха СССР-эй делегацие иимэ составтайгаар томилоо гээбэл: деле- гацин хүтэлбэрлэгшэ — А. А. Громыко, СССР-эй Гадаадын Хэрэг- түүдэй Министрын орлогшо, Деле- гацин гэшүүд—Я. А. Малик,

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Ми- нистрын орлогшо, Аюулгүйн Со- веттэ СССР-эй түлөөлэгшэ, Г. Н. Зару- бин, Великобританида байгаа СССР-эй посол, А. С. Панюшкин, Америкын Холбоото Штатада байгаа СССР-эй посол, С. К. Царпкин, Аюулгүйн Советтэ СССР-эй түлө- лэгшын орлогшо. СССР-эй делегацие толгойлогшо К. В. Киселев мартын 22-то Москваһаа Нью-Йорк мордобо.

НЭГЭДЭМЭЛ НАЦАНУУДАЙ ОРГАНИЗАЦИН ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН ГУРБАДАХИ СЕССИИН ХҮДЭЛМЭРИН ХОЕРДОХИ ХАХАДТА ХАБААДАХА БЕЛОРУССКА ССР-ЭЙ ДЕЛЕГАЦИ

МИНСК, мартын 21. (ТАСС). Белорусска ССР-эй Министрүүдэй Совет болбол Нью-Йоркдо апрелин 5-да нэгдэхэеэ байгаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организацин Генеральна Ассамблейн III сессийн хүдэлмэрин хоердохи хахадта хабаадаха делегацие иимэ составтайгаар томилоо гээбэл: делегацие

хүтэлбэрлэгшэ—К. В. Киселев, Белорусска ССР-эй Министрүүдэй Советэй Түрүүлэгшын орлогшо ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр. Делегацин гэшүүд—В. П. Смоляр, А. С. Степаненко, Н. М. Хомусько, СССР-эй делегацие толгойлогшо К. В. Киселев мартын 22-то Москваһаа Нью-Йорк мордобо.

НЭГЭДЭМЭЛ НАЦАНУУДАЙ ОРГАНИЗАЦИН ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН ГУРБАДАХИ СЕССИИН ХҮДЭЛМЭРИН ХОЕРДОХИ ХАХАДТА ХАБААДАХА УКРАИНСКА ССР-ЭЙ ДЕЛЕГАЦИ

КИЕВ, мартын 21. (ТАСС). Украинска ССР-эй Министрүүдэй Совет болбол Нью-Йоркдо апрелин 5-да нэгдэхэеэ байгаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организацин Генеральна Ассамблейн III сессийн хүдэлмэрин хоердохи хахадта ха-

баадаха делегацие иимэ составтайгаар томилоо гээбэл: делегацие хүтэлбэрлэгшэ—В. А. Тарасенко, Аюулгүйн Советтэ УССР-эй түлө- лэгшын орлогшо, Делегацин гэшүүд — С. П. Демченко, А. И. Галаган, В. П. Коваленко.

Советскэ культурын ажал-ябуулагшадай делегаци США мордобо

США-гэй культурын ба наука- нуудай ажал-ябуулагшадай — эб найрамдал хамгаалгада зориулагдан Конгресстэ хабаадахын тулада советскэ культурын ажал-ябуу- лагшадай делегаци Москваһаа мор- добо. Делегацин составта уранзохоол- шо А. А. Фадеев (делегацин хү- тэлбэрлэгшэ), СССР-эй наукануу-

дай Академин үнэнтэ гэшүүн биохимик А. И. Опарин, композитор Д. Д. Шостакович, кинорежиссер С. А. Герасимов, уранзохоолшо П. А. Павленко, кинорежиссер М. Э. Чиаурели ба СССР-эй наука- нуудай Академин наачна сотрулд И. Д. Рожанский гэгшэд оро- бо. (ТАСС).

Башкирска АССР-эй Верховно Советэй Президиумдэ Башкирска АССР-эй Министрүүдэй Советтэ ВКП(б)-гэй Башкирска Обкомдо

СССР Союзай Министрүүдэй Совет ба Бүхэсоюз- на Коммунистическэ (большевицүүдэй) партиин Центральна Комитет болбол гүшэн жэлэй ойн Удэртэнь Башкирска Автономно Советскэ Соци- алистическэ республикын хүдэлмэршэд, колхозни- гууд ба интеллигенцие амаршална. Агууехэ Октябрскэ социалистическэ революци Башкирин арадуудые хаанта засагай, ба нотагай феодалуудай дарлалтаһаа сүлөөлөө, культурана ба экономика хөгжөл үргэн зам эдэ арадуудта нээжэ үгөө. Коммунистическэ партиин хүтэлбэри дотор, ород арадай ахадгүйг туйаламжаар, баш- кир арад болбол урдань гэгдэнги байһан хизараа социалистическэ өһоор шэнэхдэн байгуулаха хэрэгтэ үнгрэн гүшэн жэлэй турша соо гайхамшаг амжалтануудые туйлаа. Башкирска республика дотор нефтяной, машино- бүтээлгын, химическэ, электротехническэ промыш- ленность байгуулагдаа, амжалтайгаар хөгжөө- байна, металлурги шэнэхдэн тогтоодоо, улам үр- гэдхэгдөө, шэнэ түмэр харгынууд тэбигдаа, индуст- риальна городууд ургаа. Башкирин хүдөө ажакы урдань гээдэнги, энгэй түмсын, бутархай таруу

байһанаа, социалистическэ өһоор шэнэхдэн бай- гуулагдаһанай ашаар, хамтадхагдаһан томо, меха- низированнэ ажакы болоо. Башкир арадай формо- роо национальна ба удхаараа социалистическэ культура үндэр дээрэ дэбжэе. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэл- нүүдтэ башкир арад тылдэ ба фронтдоо баатар- лигаар туйлаа, башкир сэрэгшэд габыята Совет- скэ Армин зэргэһүүдтэ жагсан, гилеровскэ бу- лимтарагшадта эсэргүү эрэлхэг зоримгойгоор тэм- сэдэ. Мүнөө үедэ Башкирин ажаллад бүхы хүсэ шадалаа республикын арадай ажахын ба культу- рын саашанхи хөгжэлтэдэ зориулан, дайнай тү- лэй табанжэлэй тусэбсэ болзорлоон урид дүргэ- хын түлөө шэн габыатайгаар тэмсэжэ байна. СССР-эй Министрүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй ЦК болбол Башкирска АССР-эй ажаллад боль- шевистскэ партиин хүтэлбэрээр саашадашье рес- публикынгаа ажахын ба культурын халбаран ман- дахын түлөө эсэһэ сусашагүй тэмсэхэ, коммунизм байгуулаха байгаа манай социалистическэ Эхэ ороной арадуудай эб эетэй бүлэ дотор шэн зориг- тойгоор ажаллаха байха гэжэ батаар найдана.

Советскэ Социалистическэ Республиканыудай Союзай Министрүүдэй Совет,

Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевицүүдэй) партиин Центральна Комитет.

Башкирска АССР-эй промышленность, хүдөө ажакы, наука, культура ба искусствын хүдэлмэрлэгшэд орденууд болон медальнуудаар шагнагдаба

Арадай ажахые, наука, культу- ра ба искусствы хөгжөөхэ хэрэгтэ амжалтануудые туйлаһанай түлөө, Башкирска АССР-эй 30 жэлэй ой- той дашарамдуулан, СССР-эй Вер- ховно Советэй Президиумэй 1949 оной мартын 22-ой Указаар Баш- кирска АССР-эй промышленнос- тин, хүдөө ажакын, наукин, куль- турын ба искусствын олон хүдэл- мэрлэгшэд шагнагдаһан байна. Лениней орденөө — Стерлига- макска районой «Новая деревня» колхозой түрүүлэгш П. В. Алек- сеев, Учалинска районой «Ургун» колхозой адуунай товарна фермые даагыша М. Алтын, Миякинска районой «Комсомолец» колхозой авеньевой З. Я. Андреева, ВКП(б)- гэй Туймазинска райкомой нэгдэ-

хи секретарь Е. Х. Баранов, ВКП(б)-гэй Башкирска Обкомой нэгдэхэ секретарь С. А. Ваганов, Аслыкульска МТС-эй ахалагша ме- ханик В. П. Гамаюров, Абдра- зяковска МТС-эй комбайнер М. Г. Гарипов, РСФСР-эй габыята ар- тист ба Башкирска АССР-эй ара- дай артист А. Ф. Зубанов, ажал- шадай депутатуудай Бирскэ райсо- вэдэй гүйсэлкомой түрүүлэгшэ И. И. Изапов, Баймакска районой «Красный партизан» колхозой адуу- шан Т. И. Идрисов, Башкирска ме- дицинскэ институтай хирургин кафедрые даагыша, профессор И. Г. Кадиров, Салаватска райо- ной Ишбердиней нэрэмжэтэ колхо- зой шаалишан Н. К. Камалова, ба- рилгын машинануудай заводой (г. Стерлитамак) слесарь Р. Г. Кинзе- булатов, Балорескэ районой Вер- хне-Авзянска леспрохозой моло шэрэгшэ И. И. Кудряшев, зерносов- хозуудай трестын директор П. В. Кузнецов, элүрты хамгаалгын ми- нистр С. З. Лукманов, Башкирска АССР-эй Верховно Советэй Прези- диумэй түрүүлэгшэ Г. В. Нигма- джанов, Белебеевскэ райбольниын врач-хирург А. Н. Соколов, Баш- кирска АССР-эй Министрүүдэй Советэй түрүүлэгшэ Н. Е. Уразбаев ба бусад хамта 63 хүнүүд шагна- даба. Ажалай Улаан тугай орденөө —349, «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденөө —748, «Ажалай шэн габыа- дай түлөө» медальар—433, «Ажал- даа шалгарһанай түлөө» медальар —429 хүн шагнагдаа. (ТАСС).

АЛБАНСКА ПРАВИТЕЛЬСТВЕННА ДЕЛЕГАЦИ МОСКВАДА ЕРЭБЭ

Албанин Арадай Республикын Правительствена Делегаци Министрүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ генерал-полковник Энвер Ходжа, Госпланай Түрүүлэгшэ Спиро Ко- лека, Госпланай Түрүүлэгшын Орлогшо Кочо Теодиси, Худалдаа- наймаанай Министрын Орлогшо Ва- силь Катя, Промышленности Министрын орлогшо Джафер Спахиу, Нитын хүдэлмэринүүдэй Министр- нын Орлогшо Шинази Драготи, Ге- неральна штабай Начальнгий Ор- логшо полковник Неджип Бинчани составтайгаар мартын 21-дэ Мос- ква ерэбэ. Ерэгшэдые СССР-эй Министрүү-

дэй Советэй Түрүүлэгшын Орлогшо А. И. Микоян, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр А. Я. Вышин- ский, СССР-эй Гадаадын Худал- даа-наймаанай Министрын Орлогшо П. И. Кумыкин, Московско Со- ветэй Түрүүлэгшын Орлогшо П. В. Абрамов, Москва городой Комен- дант генерал-лейтенант К. Р. Сии- лов, СССР-эй МИД-эй Балканска Гүрэнүүд тухаа Таһагые Даагышын Орлогшо К. Д. Левычкин, СССР-эй МИД-эй Протоколой Таһагые Даагышын Орлогшо П. А. Бушув гэгшэд Внуковска аэродром дээрэ уттаба. Эдэ ергэшэдые Москвада байгаа

Албанин Арадай Республикын Министрүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ 2-н Энвер Ходжын хэлэнэн үгэ

Албанин Арадай Республикын Министрүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ 2-н Энвер Ходжа Москва ерэгшээр аэродром дээрэ микрофоноор ингэжэ хэлэбэ: «Советскэ Союзай хүндэтэ граж- данинууд! Бүхы дэлхэйн прогрессивнэ ара- дуудай зүрхэниин ба гэрэл туяань болоһон Танай алдарты столицаһаа манай албанска арадай Таанарта ба Танай эсэмэргэн вождь Агуу- ехэ Сталинда инаг дура- тай ба үнэн сэхэ байһанай эгзээн гүнзэгшэ мэдлэрые Таанарта дам- жуулаха ехэ золтой байнаб. Манай арадай өөрынгөө гүрэниие, өөрынгөө арадай ажахыг хэргээн бодхоохэ хэрэгтэнэ юугэшые гам- нангүй туйалан ба туйалжашье байһан Советскэ Союзтай экономич- еска холбоогоо улам бэхжүүлхын зорилгоор Албанин Арадай Рес- публикын правительство ба албан- ская арад зон мание эльгээгээ. Тэрэ туйаламжань тон ехэ ба үнэн сөдхэхэлхэ хэгдэһэн байгаа. Энэ туйаламжаггүйгөөр манай бага- хан арад зоний ажабайдалаа байжа- руулхын, манай орон дотор социа- лизмын үндэһэ һууринуудые таби- хын аргачуй байха хэн. Манай арад зон Таанарта үнэн зүрхэнье багсалхан хүргэнэ, тэдэр- үрэн хадаа Таанарта, советскэ ара- дуудта, Танай Правительствода ба Агууехэ Сталинда холодоо баяр хүргэжэ байхал. Бидэнэртэ үзүүлжэ

лэдхэжэ байхыень бидэнэр хара- набди. Манай багахан арад болбол хи- лыемнай тойрон зайгуулгажа, бай- даг империалистнуудай ба тэдэнэй туйаланартай заналтаһаа айнагуй, яахадаа гэхэдэ, манай арад үнэн хэрэгтэй түлөө тэмсэһэ, мундэб гэхэ- дэ, тэрэ болбол дайн сэрэгтэ дурагүй, энэхэ амгалан байдалда ду- ратай ба тэрэнэй түлөө тэмсэлэг байна шуу. Манай арад зон хадаа дай үсхэгшэдэй һэдэлгэнүүд зууур унгараа бутаран дууһаха гэжэ бата мэдэнэ, юундэб гэхэдэ, бүхы тү- рүү хүн түрэлтэнэй хизаарлаһагүйг эсээр дурладаг агууехэ Сталинаар жолоодогдожо байгаа алдарты Со- ветскэ Союз амгалан байдалай тү- лөө тэмсэлые толгойлоо шуу. Советскэ Союзай арадуудта ал- банска арадай шаглан дурлагша удэрһөө үдэртэ улам ургажа ба бү- хэжэжэ байг лэ, тэрэ хадаа манай арадай эгзээн ехэһэн илалтань ба Албанин арадай патриотизмын эб- дэршэгшэй булад хатуу үндэһэ һуу- ринь болоно ха юм. Бүхы дэлхэй дээрэ амгалан тай- бание алдартгайгаар ба илалттай- гаар хамгаалгаша Агууехэ Советскэ Союз мандаха болтогой! Түрүү хүн түрэлтэнэй алдарты вождь, манай багахан арадта һайн һайхание хүсэгшэнэ ба эрхим хани нүхэрын болоһон Агууехэ Сталин мандаха болтогой! (ТАСС).

ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитацин таһагта

Ород алфавит дээрэ үзэг бэшэгтэ бурят-монгол арад зоние хургаха хуралсалал ябаса тухай

ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитацин таһаг болбол бурят-мон- гол үзэг бэшэгтэ арад зоние хур- гаха хуралсалал ябаса тухай рес- публикын гэгээрэлэй министр нүхэр Цыганковой элидхэлые дуулаба.

Ород алфавит дээрэ үзэг бэшэг- тэ бурят-монгол арад зоние хур- гаха тухай БМАССР-эй Министр- нүүдэй Советэй ба ВКП(б)-гэй Об- комой бюорогой тогтоолой гарһанаа хойшо үнгрэн саг соо республи- кын арадай гэгээрэлэй органууд, партиняна ба советскэ организаци- нууд тус тогтоолые бэлүүлжэ ту- шаа зарим хэды худалмэри хэбэн байна. Культурмеецүүд бэлэдхэг- дээ, программанууд, учебнигүүд ба методическа заабаринууд зохоогдо- жо, хэблэгдэн гаргагдаа. Энэһэй эсэстэ ород алфавит дээрэ бурят- монгол үзэг бэшэгтэ 15917 хүн хур- гагдаа. Мүнөө кружогууд ба хур- гуулинуудта 4344 хүн хуража бай- на. Ахын ба Курумканай аймагууд шэнэ үзэг бэшэгтэ арад зоние хургаха ябадалы дүүргэхэеэ бай- на.

Түбхэтэй хамта нүхэр Цыганков өөрынгөө элидхэл соо, мүн үгэ хэлэ- һэн нүхэд хадаа шэнэ үзэг бэшэгтэ арад зоние хургаха ябадалы эм- хидхэлгэдэ байһан ехэһэн дутуу- нуудые тэмдэглэбэ. Бичурин, За- каменай, Сэлэнгын, Түхэнэй, Хо- риин гэхэ мэтэ аймагуудта кружо- гууд ба хургуулинууд занягшаа ехэ хожомдоо эхилһэн байха юм. Хэжэнгын, Эдын, Кударын айма- гуудта энэ хэрэгсэ шалгадаггүй ба хүтэлбэрлэгшгүй байһан дээрэ- һэнэе программа материалла хаба саг соонь шудалха ба экзаменуудые үнгрэгэхэ ябадал таһалдуулаг- дана. Хэдэ хэдэн аймагуудта нил- лээд олон ажаллад хуралсалал үшөө хабадуулагдаагүй байһаар. Жэшэнь, Сэлэнгын аймагта 433 хүн, Эдын—583 хүн, Кударын ай- магта 447 хүн хураһагуй. Тус дутагданууд юун дээрэһээ тохоолодоо гэхэдэ, түбхын түрүү- ндэ, республикын гэгээрэлэй Минис- терство ба аймагуудай арадай гэг- ээрэлэй таһагууд, тэрэшлэн пар- тийна, советскэ ба комсомольско зарим организацинууд ород алфа- вит дээрэ үзэг бэшэгтэ бурят-мон- гол арад зоние хургаха ябадалай политическэ удхашанарые тоохогүй зан гаргана. Гэгээрэлэй Министр- ствэ болбол эмхидхэлэй хүдэлмэ- рине ябуулхын орондо, үнгрэн баримтануудые тэмдэглээд лэ бай- жа байдаг зантай. Тэрэ хадаа хүдөөгэй интеллигенциин зүг- шөө, бүхы предметүүдые бурят-монгол хэлэн дээрэ заа- даг эхин хургуулин багшана рай зүгшөө арад зоние үзэг бэшэгтэ хургаха ябадалда хабаадалсан гые хангажа шаддагуй. Культурна гэгээрэлэй эмхи-зургаанууд ба эхи- партиняна организацинуудай агач коллективүүд хадаа ород алфавит дээрэ бурят-монгол үзэг бэшэгын шудалха ябадалай шухала бай- хыень хангалтаггүйгөөр тайлбарла- на. Партиняна ба советскэ эдэбхи- тэд болбол бурят-монгол хэлэн дээрэ пропагандиеска хүдэлмэрин муугаар ябуулна. Республиканск ба аймагуудай газетүүд хада шэнэ үзэг бэшэгтэ арад зоние хур- гаха хуралсалал ябасада анхарала һулаар хандуулагда болоо.

Бурят-монгол хэлэн дээрэ үзэг бэшэг зааха хургуулинууд ба кру- жогуудай хүдэлмэринэ эрид һайжа руулхыень, шэнэ үзэг бэшэгтэ арад зоние хургаха ябадалы энэ жэл дэ бүрин дүүргэхээр хүдэлмэрээ эм- хидхэһыень редубликын гэгээрэлэй Министрствода дурдхагдаба.

„СССР БА КАПИТАЛИСТИЧЕСКЭ ДЭЛХЭЙ“ ГЭНЭН ТЕМЭЭР ЗАНЯТИ ХАЙШАН ГЭЖЭ ХЭХЭБ

НЭГЭДЭХИ ЗАНЯТИ

«СССР ба капиталистическэ дэлхэй» гэнэн темэ хадаа шэнэ түхэтэ үедэхи уласхоорондын оршом байдалда ба уласхоорондын харилсаануудай хүгжэлтэдэ зороулагдана. Энэ түхэтэ үеын эхию Агууехэ Октябрска социалистическэ резолюци табинан байха юм. Тус темэ Советскэ Союзай гададын политикын үндэсэ хууриуудыг тайлбарилна. Энэ темые шудалалга болбол капиталистическэ системэдэ орходоо социалистическэ системын угаагач булоу байн байнание гүнзэггөөр ойлгоходонь, капиталистическэ гүрэнүүдэй гададын политика орходоо советскэ гүрэнэй гададын политикын үндэсэ илгааг мэдэхэдэ, дэлхэйн хоердохон дайнда фашистска агресорнуудые бута сохилгодо СССР-эй дүүргээн шиндхэхэ үргэе ба арадуудай хоорондохон бата бэхи эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ СССР-эй түрүү үргэе эли тодоор ойлгоходонь хурагшад туйлаха еһотой.

Энэ темые шудалалга болбол шэнэ үеын — социализмын үеын тугые барижа ябадаг манай социалистическэ ороной түлөө үшөө эхээр омгорхохо ябадалаар политургуулинуудай хурагшадые хүмүүжүүлгэдэ туйлаха еһотой. Энэ темые шудалалга болбол советскэ гүрэндэ эсэргүүсэн капиталистическэ хүрээлэлтын тэмсэлэй методуудые харуулаха, советскэ гүрэнэй интересүүдые хамгаалхын түлөө тэмсэлдэ хурагшадые хэрэмжэтэй байхаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ туйлаха еһотой.

«СССР ба капиталистическэ дэлхэй» гэнэн темэ хоер занятида үзэхөөр харалагдана.

Түрүүшын заняти дээрэ хөөрөлдөөгөөр пропагандаст болбол, нимэ асуудалуудта зориюулаха гээбэл: Октябрска революциин илалта ба дэлхэй хоер лагерь — капитализмын лагерь ба социализмын лагерь болгоһон ябадал; капитализмын хүрэн уналтын эхин; нэгэ талаана, СССР дотор социализмын илалта ба советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэл, нүгөө талаана капитализмын үмхирэн үжжэ ябадалай шангадалга, капиталистическэ системын зүришэлдөөнүүдэй шангалалга, Баруун зүгтэ ба Алас Дурна зүгтэ дайнай гуламтануудай бии болоһон ябадал.

«СССР ба капиталистическэ дэлхэй» гэнэн брошюра дотор эдэ асуудалуудаар эгээн шухала ба гол мэдээндү бии байха юм. Пропагандистын зорилго болбол брошюрын удхые хайнаар шудалалганы, капиталистическэ байгуулалга тухай, капитализмын зүришэлдөөнүүд тухай тус брошюра соо келэгдэһэн гол шухала зүйлнүүдые хайнаар ойлгоходонь хурагшадта гуйлаха ябадал болоно.

Агууехэ пролетарска революци ба советскэ гүрэнэе байгуулһан ябадал хадаа уласхоорондын бүхы үдэлмэришэнэй тэмсэлдэ айхабар ехэ революционн нүлөө үзүүгөө. Россин хүдэлмэришэн ангийн кэшээр бусад ороноудай хүдэлмэришэд капитализмдэ эсэргүү тэмсэлдэ бодожо захалаа. Хэдэн ороноудта революциунд болоо; гэдэ революциунд хүдэлмэришэн ангида засагые үгөөгүйшье шаа, капитализмые хуларуулан байха юм. Капиталистическэ ороноудта ба кооинуудта коммунистическэ паринууд бии болоо.

Октябрска революци болбол кооинууд болон бээ даанхайбэш ороноудта национально-сүлөөлэлтын үмсэлэй ехээн дэбжэлтые үүсгэе. Октябрска революци болбол олононуудта капитализмын үндэс хуларуулан, кооинуудта рететаринарэй хүтэлбэри дор элгэржэ байгаа революциунуудые эхилһэн байна. Олоациональ Советскэ Союзай амжалтанууд олоциональ ба бээ даанхайбэш ороноудай арадуудай сүлөөлэлтын лөө тэмсэлдэнь саг үргэлжэ шандалжа байгаа нүлөө үзүүлэ. Советскэ Союзай амжалтанууд хадаа олоциональ дарлалтые үгы хэжэ ба адуудай хоорондо бата бэхи халары барисаа байгуулаха ябадалы нсал социализмын үндэс хуури эрэ бээдүлжэ болохо байна гэжэ бүхы дэлхэйн арадуудта эли тодор харуулана.

Урда тээхи занятинууд дээрэ хурагшад болбол капитализмда ор-

ходоо социализмын булоу байн байнание ойлгожо абан байха юм. Мүнөө пропагандаст болбол хоер дэлхэй—социализмын дэлхэй ба капитализмын дэлхэй—экономическа хүгжэлтэдэ ондо ондоо дүнгүүдтэй байһан тухайн хэлэхэ зуураа, капиталистическэ системэдэ орходоо социалистическэ системын булоу байн байнание шэнээр харуулаха байна.

Капиталистическэ ороноуд үе-үе болодо лэ экономическа кризисүүдтэ ороно. Тэрэ кризисүүд бүри түргэ түргэн ба хүшэр, хүндэ боложо байна. Пропагандист болбол экономическа кризисүүдэй үедэ капиталистическэ ороноудта мун болодог тухай хурагшадта хэлэхэ, капиталистическэ ороноуды олзонуудые дайрангүй түлөөхын тулада эдээ-хоолой ба эд бараанай зүйлнүүдые тон эхээр үгы хэдэг тухайн хэлэхэ үгэхэ байна. Хүдэлмэришгүй шүлэй угаа олон боложо байха үедэ, хэдэн арбаад миллион ажалшадай амидаран ажабууха аргагүй байһан үедэ, ажалшан олононтын үлэхэлдэндэ орожо, үхэжэ байха үедэ нимэ юумэ хэгдэнэ гээшэ.

Капиталистическэ ороноудай экономикын хуларан унажа байнание харуулаха зуураа, пропагандаст болбол советскэ социалистическэ экономикын жэллээ жэлдэ урган дэбжэжэ байнание харуулаха байна. Хурагшад болбол советскэ экономикын үндэс хууриин үйлдэбэрини зэбсэг хэрэгсэлнүүдтэ нийтн, социалистическэ үмсэтэй байһан ябадалда байна гэжэ урда тээхи занятинууд дээрэ мэдэжэ абан байха юм. Советскэ обшество дотор мүлжэгшэ ангичүүд байхагүй, экономическа кризисүүд, хүдэлмэришгүйдэлгэ, арад зоной гуирнангалга байхагүй. Хөөрөлдөөгөө тоо болон жэйжэнүүдээр баталдан харуулаха зуураа, пропагандаст болбол промшленностиин, хүдөө ажыхын, транспорттын ба социалистическэ экономикын бусад халбаринуудай хэлбэришдэгүүгөөр хүгжэжэ байһан тухай хэлэхэ байна.

Дотоодыннай политика гадаадынгаа политикай таһаршагүй холбоотой. Капиталистическэ гүрэнүүдэй дотоодын политика буржуазин ехэ ашаг олзонуудые хангахын тулада ажалшадые дарлалгын политика, тэдэнэй гадаадын политика бусадай газарнуудые булмтаран эзэлжэ, бусад арадуудые богоолшолхы ябадалда зороулагдана болон политика байха юм. Тонголгын, булмтаралгын дайнуудай уг үндэһениинь нимэл байна. Империализм гээшэ дайн сэрэг мүн.

Пропагандист болбол XIX зуунай эсэстэ ба XX зуунай эхиндэ империалистическэ эмхидхэһэн булмтаралгын дайнууды тоолон хэлэхэ, ямар территориянуудай түлөө империалистическэ дайн сэрэг хэдэг байһаниинь географическа карта дээрэ харуулаха байна.

Буржуазин хадаа улам ургажа байгаа экономическа ба политическэ зүришэлдөөнөө гараха арга олохые эрмэлзэн, хүдэлмэришэн ангийн дарлаха ябадалаа шангалхана, шэнэ дайн сэрэгые хүжэрөөнэ.

Дэлхэйн нэгэдэхэ дайниие буржуазин «фүлшын дайн» гэжэ нэрлэһэн байха юм. Үнэн дээрэ тус дайн болбол хуушан зүришэлдөөнүүдые улам гүнзэггүүрлэн, шэнэ зүришэлдөөнүүдые үүсхэһэн байха юм. Пропагандист болбол дайн сэрэг хадаа империализмын зүришэлдөөнүүдые шиндхэхэгүй ба шиндхэжэ шадахашыгү гэжэ шухалашалан зааха еһотой.

Пропагандист болбол дайн сэрэг капиталистическэ эхы ехэ ашаг олзо оруулдаг байһаниинь харуулан тоонуудые зааха байна. Жэшээлхэдэ, дэлхэйн хоердохон дайнай урда тээ, 1939 ондо американска монополистическэ 6,4 миллиард долларой ашаг олзо олоһон байгаа наа, дэлхэйн хоердохон дайнай жэлнүүдтэ — 53 миллиард шахуу долларой олзо олоһон байха юм.

Саашань пропагандаст болбол империалистическэ шэнэ дайн сэрэгтэ бэлдэхэ зуураа, эб найрамдалда дуратай байһан тухайгаа хашхарадалдаг юм гэжэ хэлэхэ байна. Энэниие түүхын олон тоото жэшээнүүд гэршэлнэ. Саашань политургуулиин хүтэлбэрилгэш болбол англо-американска империалистическэ ба баруунай социалистическэ

лагерьтахи тэдэнэй хүлһэншэд мүнөө үедэ дэлхэйн шэнэ дайнда бэлдэхэ ба энэ зорилгоор элдэб агрессивнэ блогуудые (Баруунай союз, Хойто-атлантическа пакт болон бусад) байгуулаха зуураа, эб найрамдалда дуратай байһан тухайгаа шал худалаар хэлэхэ, арадуудай хэрэмжые худалдахые хэдэжэ байдаг тухайнда хурагшадтай анхарал хандуулаха байна.

Манай социалистическэ гүрэнэй бии болохоһон хойшо империалистическэ дайн хайшан гэжэ эсэргүүсэн тэмсэһэн тухайн политургуулиин хүтэлбэрилгэш хурагшадта харуулаха байна.

Саашань пропагандаст болбол германска буржуазин революциин болохогүйн түлөө ба дэлхэй дээрэ Германиян эзэрхэлгэ тогтоохын түлөө империалистическэ дайн үүсэхые хэдэжэ, гитлеровскэ партиин гарта хуули засагые хайшан гэжэ үгэхые хэлэхэ үгэхэ байна.

Пропагандист болбол социал-демократууд өфөдөнгөө хахаран халгалгын, урбалгын ажал-ябуулгаар германска фашизмда харгынь эзбэрлэһэн, германска империалистическэ буржуазин Англиян, Франциян ба США-гэй ударидагша нюуриунууд бүрин хайшаалтайгаар гитлеровскэ партиин гарта хуули засагые үгэхэһэн байна гэжэ хурагшадта тайлбарилан хэлэхэ байна. Немецкэ империалистическэ США-гэй, Англиян, Франциян монополистическэ абган миллиардаа урьхаламжануудай ашаар Германиян сэрэгэй-промышленна хүсэ шадалые түргэнөр шэнэдхэн байгуулаха шадалан байгаа. Америкын Холбоото Штатуудай, Англиян ба Франциян империалистическэ фашистска буржуазинд хүжэрөөн ба үзэгдөө дуудлаагүй ехэ ядарал зоболондо арад зоние олоулан дэлхэйн хоердохон дайнай түлөө дүргэн харюусалгатай байна.

Саашань пропагандаст болбол шэнэ дайнай хоер гуламтын бии болоһон тухай: Зүүн зүгтэ — японско империалистическэ, Баруун зүгтэ германска ба италянска фашистическэ үүдхэһэн дайн тухай хэлэхэ байна. Юртэмсые шэнээр хубаахын түлөө фашистическэ бэлдэхэһэн дайн хадаа «коммунизмдэ эсэргүү» тэмсэлэй лозунгоор нэмэрүүлгэдэһэн байха юм.

Пропагандист болбол юртэмсын политическэ картатай байха ба «СССР ба капиталистическэ дэлхэй» гэнэн брошюра соо дурдагдана ороноуды карта дээрэ харуулаха еһотой.

Хөөрөлдөөндэ бэлдэхэ үедөө пропагандаст болбол индивидуальна консультацида тухай анхарал табиха зуураа, уласхоорондын харилсаануудай түхэхэ абтажа брошюра дотор заагдана баримтануудые хайнаар ойлгоходонь ба юртэмсын картые хэрэглэжэ шадахадань хурагшадта туйлаха байна.

Тус темээр дэлгэрэнгэ хөөрөлдөөн хадаа нэн түрүүнд Октябрска революциин уласхоорондын удхашанар тухай асуудалы зүбшэн хэлсэлгэһэн эхилжэ байна. Пропагандист болбол Октябрска революци тухай темээр урда тээ үзэһэн зүйлэйгөө холболдуулан энэ асуудалы шиндхэхэ еһотой. Пропагандист болбол хахалаа Октябрска революци империализмын гэнжые тааа сохйон ябадал мүн болоһон, хахалаа тус революци капитализмые эдэгшэгүйгөөр, үхэлэй шархаар шархатуулан байна гэжэ хурагшадтай эли тодоор ойлгохо ябадалы туйлаха байна.

Юртэмсын хоер лагерь боложо, капитализмын лагерь ба социализмын лагерь боложо халаһан тухай асуудал хөөрөлдөөн дээрэ эли тодо болоһонийн үүлээр пропагандаст болбол удаадахи хоер шухала асуудалууды зүбшэн хэлсэлгэдэ орохо байна гэбэл: хоер дэлхэй — гүрэнүүдэй экономическа хүжэлтэдэхэ хоер дүн; хоер дэлхэй — уласхоорондын хэрэгүүдтэхэ хоер политика. Хоердохон асуудалаар гансал империалистическэ гүрэнүүдэй гадаадын политика зүбшэн хэлсэгдэхэ байна. Советскэ гүрэнэй гадаадын политика тухай асуудал удаадахи занятида хэлсэгдэхэ байна шуу.

Хөөрөлдөө хүтэлбэрилжэ зуураа, пропагандаст болбол Германиян гитлеровецүүдэй гарта хуули засагай шэлжэн ороһоной шалтагаанууд тухай, дайнай хоер гуламтын — Зүүн зүгтэ ба Баруун зүгтэ бии

болоһон тухай; Англиян, Франциян ба США-гэй ударидагша нюуриунууд мэхэтэ муухай ажал-ябуулга тухай, тэдэнэй хайшаалтайгаар хуули засагые гитлеровскэ партида германска империалистическэ буржуазин үгэхэн ба дэлхэйн хоердохон дайнда бэлдэхэ эхилһэн тухайн хурагшадтай ойлгожо абаха ябадалы туйлаха еһотой.

Тинхэ зуураа баруунай социалистическэ мэхэтэ муухай үргые элрүүлжэ шухала. Тэдэ социалистическэ дайн хайшан гэжэ эсэргүүсэн гарта абаха ябадалы бэлдэхэһэн ба мүнөө тэдэнэр шэнэ дайн сэрэг хүжэрөөхэдэнь, Маршаллай түсэбэй туйламжаар дэлхэйн эзэрхэлгые тогтооходонь американска империализмда туйална.

Хөөрөлдөө үнгэргэхэ зуураа, пропагандаст болбол капитализм гээшэ дайн сэрэг мүн, империалистическэ гүрэнүүдэй хоорондохон зүришэлдөөнүүд дээрэ дайн сэрэг заагагүй болодог, капиталистическэ ороноудай гадаадын политика СССР-эй эсэргүү зороулагдана гэжэ тобиолол хэжэ ябадалда хурагшадтай ханал бодоһые хандуулаха еһотой.

ХОЕРДОХИ ЗАНЯТИ

«СССР ба капиталистическэ дэлхэй» гэнэн темээр хоердохон заняти болбол Советскэ Союзай гадаадын политикын гол принципүүдые ба дэлхэйн хоердохон дайнай жэлнүүдтэ гитлеровскэ Германиян ба империалистическэ Японниие бута сохилгодо СССР-эй дүүргээн шиндхэхэ үргые тайлбарилан хэлэхэ ябадалда зороулагдана.

Советскэ Союзай гадаадын политика капиталистическэ гүрэнүүдэй гадаадын политикада орходоо үндэһөөр илгаатай байна гэжэ пропагандаст хөөрөлдөөн соогоо зааха еһотой. Арадуудай хоорондо Үшөө хийна гаргадаг капиталистическэ гүрэнүүдэй гадаадын политика булмтаралгын дайнуудые үүдхэдэг байна. Империалистическэ дайннуудта эсэргүү зорюулагдана, арадуудай хоорондо эб найрамдал болон хани барисаа хангалгада зориюулагдана социалистическэ гүрэнэй гадаадын политика хадаа капиталистическэ гүрэнүүдэхидэ орходоо тэд ондоо байна.

Пропагандист болбол СССР-эй эб найрамдалда дуратай политика хадаа саг зуурын үзэгдэл бэшэ, харин социалистическэ байгуулалтын шэнжэ шанарта таараһан, арадуудые дарлаха ба богоолшолхо бэлдэхэдэ эсэргүү зориюулагдана байһан гэжэ хурагшадта тайлбарилха еһотой. Советскэ правительствын дотоодын политикада — манай ороной арадуудай эдэгшэһэн хани барисаанай ба ахалдугэй хани харилсаанай политикада тэрэнэй гадаадын политика — бүхы арадуудай, эхэ ба бага арадуудай эрхэнүүдые болон бээ даанхай байдалы хүндэлэн сахилгын политиканы тааралданхай байха юм. Тимэһээ Советскэ Союз болбол гүрэнүүд болон арадуудай хоорондохон хани харилсаанай түлөө, бодото тэгшэ эрхын үндэс хуури дээрэ байгуулан хани харилсаанай түлөө саг үргэлжэ тэмсэгшэ мүн болоно. СССР-эй ажалшад үнн удаан ба бата бэхи эб найрамдалда тон ехэ дуратай, тимэ эб найрамдал коммунизм байгуулаха арга боломжо олгохо байна шуу.

Политургуулиин хүтэлбэрилгэш болбол СССР-эй эб найрамдалда дуратай политика манай арадай үндэһэн интересүүд болон шухала хэрэгсэлнүүдхэ эхи абана гэжэ ойлгохо ябадалда хурагшадые хандуулаха байна. Советскэ Союзай ябуулжа байгаа эб найрамдалда дуратай политиканы бусад ороноудай ажалшадтай интересүүдтэй таарана. Эгээн тимэ дээрэһээ СССР-эй гадаадын политикые бүхы дэлхэйн ажалшад дэмжэдэг байха юм.

Пропагандист болбол дайсан харна капиталистическэ хүрээлэлтын оршон байдалда, өөрынгөө мандал тогтоһон түрүүшын үдэрһөө хойшо эб найрамдалай түлөө Советскэ Союзай эдэгшэһэнээр ба саг үргэлжэ тэмсэдэг тухайн хурагшадта хэлэхэ үгэхэ байна. Эгээндэ эли тодо гэршэ хадаа буу зэбсэгүүдые хурагшан ба хороолгын түлөө дэлхэйн хоердохон дайнай урда тээ ба мүн мүнөө үедэһые СССР-эй ябуулжа байһан тэмсэл болоно. Политургуулиин хүтэлбэрилгэш болбол дайн сэрэг хүжэрөөлгэдэ дурегүй

гүрэнүүдэй нэгэдэхэл фронтые фашистска агрессидэ эсэргүүсүүлэн байгуулхын түлөө Советскэ Союзай гарганан хүсэл оролдолгоноуд тухай хэлэхэ байна.

Эб найрамдалай түлөө СССР-эй эдэгшэ тэмсэл ябуулжа байхадань, фашистска агрессидэ томо капиталистическэ гүрэнүүдэй — Англиян, Франци ба США-гэй туйламжа байһан тухайн эндэ хэлэхэ хэрэгтэй.

«Хамаралсахагүйн» политикын тала баригшадтай эхилһэн ехэһэн ба аюулта политическэ наадан хадаа тэдэндэ өөлдөлтөн горьтойхон буруу бүрлээр дүргэжэ болохо байна гэжэ ВКП(б)-гэй XVIII съезд дээрэ хэлэһэн элидхэл соогоо нүхэр Сталин мэдүүлһэн юм.

Фашистска Германиян гадаадын хэрэгүүдэй министрствоһээ советскэ гүрэнэй булган абанан документнууд англо-французска империалистическэ гүрэнүүдэй политикын мэхэтэ муухай байһаниие баталан харуулаха гэжэ пропагандаст зааха байна. Эдэ документнууд «Түүхые худал хуурмаг болгоһод» гэнэн Социал-формбюрогой түхэтэ справка дотор хураангыгаар сохологдоһон байха юм.

«Хамаралсахагүйн» политикаар урмашуулагдана немецкэ ба италянска фашистическэ Испанска республикада эсэргүү интервенци эмхидхэхэ, италянска — Абиссинни, немецүүд — Чехословаки ба Австрие булмтаран ээлдэн, японцууд Хитад уруу улам саашаа сүмэрэн ороһон байха юм.

Энэ бэрхэтэй үедэ советскэ правительств манай Эхэ ороной баруун ба зүүн хилнүүдэй аюулгүй байдалы бэхжүүлжэ зуураа, дайн сэрэг хүжэрөөгшэ фашистическэ хамтын сохило үгэхэ ба тэдэнэй амынь мэдүүлжэ ябадалы эмхидхэхын тулада хүсэл оролдоһогоо хуладахагүй байһан тухайн пропагандаст хэдэн олон баримтанууд дээрэ харуулаха байна.

Хөөрөлдөөнэйгөө түгсэхэлэй хурине политургуулиин хүтэлбэрилгэш болбол дэлхэйн хоердохон дайнай үедэ Советскэ Союзай дүүргэһэн шиндхэхэ үргэдэ зориюулаха байна: Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн тухай урда тээ үзэһэн темынгээ гол тобиолоһонудые хануулаха зуураа, пропагандаст болбол антигитлеровскэ коалицие байгуулаха ба тэрэнэй амжалтатай ябуулга хадаа советскэ гадаадын политикын ехэһэн илалта мүн гэжэ шухалашалан зааха байна.

Фашистска Германиян бута сохилгодо Советскэ Союзай дүүргэһэн шиндхэхэ үргэ тухай, фашистска богоолшолгоһон Европые абаран СССР-эй сүлөөлгэш агууехэ үргэ тухай, гитлеровскэ Германиян урда үлдана харалсаһан тэмсэлдэ СССР-эй хусые бурууулаха гэжэ бодожо байһан англо-американска реакционерүүдэй мэхэтэ муухай түсэбүүд тухай хануулан хэлэхэ хэрэгтэй. Эгээл тимэ дээрэһээ Черчилль ба тэрэнэй нэгэ ханалтад Европодо хоердохон фронт нэхэ ябадалы зорюута хаатуулан байха юм. Зүгөөр уласхоорондын реакциин ажал-ябуулгада ханаашаада орходоо СССР тон ехэ хүсэтэй, тинхэдэ гитлеровскэ Германи хула байха, тэдэнэй харата муухай түсэбүүд буруу үгүүрөө.

Пропагандист болбол дэлхэйн хоердохон дайнда Советскэ Союзай туйлаһан илалтын бүхэдэлхэйн-түүхэтэ удхашанарые тайлбарилха байна. Тэрэнэй эсэстэ капитализмын хүсэнууд хуларан, социализмын ба демократин хүсэнууд бэхжэһэн байха юм.

Удаадахи заняти дээрэ хөөрөлдөөн болбол «СССР ба капиталистическэ дэлхэй» гэнэн темын хоердохон хахадай асуудалуудта зориюулагдана. Нэн түрүүндэ пропагандаст болбол советскэ гадаадын политикын ямар удхатай байһан тухай асуудал табиха байна. Эб найрамдалай политика болбол советскэ гүрэнэй оршон мандалгатай тааршагүй холбоотой, социализм гээшэ эб найрамдал мүн, капитализм гээшэ дайн сэрэг мүн гэжэ хурагшадтай гүнзэггүүр ойлгохон шухала. Саашань хайшан гэжэ Советскэ Союз сталинска гадаадын политикые бээлүүдэг ба гэнэн асуудалаар хөөрөлдөө дэлгэ-

рүүлхэ, энэ асуудалаар брошюрдотор заагдана баримтанууд хурагшадтай хайнаар ойлгохо далые туйлаха шухала.

Политургуулиин хүтэлбэрилгэш болбол арадуудай хоорондо эб найрамдалай түлөө СССР-эй тэмсэлэй эли тодо жэшээнүүд харуулые, дэлхэйн хоердохон дайнай урда тээ Англиян, Франциян ба США-гэй зонхилогшо нюуриунуудай ябуулжа байһан гэмтэ, мэхэһэн муухай политика тухай хэлэхэ үгэхые, энэ политикын үндэс хууриинь юун байгаа, тэрэнэй хойшолонгууд ямар байгаа гэжэ хэлэхэ үгэхые хурагшадта дурдагдана байна.

Түгсэхэлдөө хурагшад дэлхэйн хоердохон дайнда СССР-эй дүүргэһэн үргэ тухай хэлэхэ байна. Эдэ пропагандаст болбол Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн тухай урда тээ үзэһэн темынгээ материалнуудтай хурагшадтай хэлэһэн үгээ холболдуулаха, дэлхэйн хоердохон дайнай ябажа байһан үедэ ба тэрэнэй үүлээр СССР-эй уласхоорондын удхашанарай хайшан гэжэ уграһаниие харуулаха ябадалы туйлаха байна. Тинхэ зуураа фашистска Германиян ба империалистическэ Японниие бута сохило ябадалда СССР-эй дүүргэһэн шиндхэхэ үргые, фашистска Германиян богоолшолгодо зобожо байһан Европын арадууд ташаа СССР-эй агууехэ сүлөөлэлтын үргые хурагшадтай эли тодоор ойлгохо ябадалы туйлахэ хэрэгтэй.

Хөөрөлдөө үнгэргэхэ зуураа, пропагандаст болбол СССР-эй гадаадын политика капиталистическэ оронончуудай галагчын политикада үндэһөөр илгаатай байһаниие хурагшадтай хайтар ойлгохоор, социалистическэ гүрэнэй ябуулжа байгаа гадаадын политикын хэйн хайхан уг зонхилгоноудые ойлгохон ябуулаха еһотой.

Хөөрөлдөө хэжэ байхалаа пропагандаст болбол капиталистическэ хүрээлэлтэ дотор байһан советскэ гүрэн хадаа дарнаа холодоо хуурай байлгахы, нарин нигта хэрэмжэтэй байха, өөрынгөө аюулгүй байдалы бэхжүүлхын тулада бүхы хэмжээнүүдые абаха еһотой болодог тухайнда хурагшадтай анхаралы хандуулаха байна.

Шэнэ дайн сэрэгые хүжэрөөгшэ дэй, империалистическэ элдэв ашануудта эсэргүүсэн советскэ хүнүүдэй хэрэмжэтэй байха шухала тухай тобиолол гаргаха ябадалаар хөөрөлдөөн дүүрэхэ байна. «Капиталистическэ хүрээлэлтэ тухай мартахугай, манай орондо шпонуудые, алууршадые, дайсыдые гадаадын разведкын эльгээ байһаниие ханыха, энээн тухай ханыха, арадай дайсыдые бута сохило ба үндэһөөрн халгааха ябадалдань саг үргэлжэ туйлаха, манай социалистическэ разведкы бэхжүүлжэ гэжэ (И. Сталин. «Лениннын асуудалууд», ноур 592) партиин XVIII съезд дээрэ хэлэһэн элидхэл соогоо нүхэр Сталинэй зааһан тон шухала заабарине хурагшадта хануулаха хэрэгтэй.

Пропагандист болбол сталинска энэ шухалын шухала заабарин удхые хурагшадтай хүсэд шудалан ойлгохо ябадалы туйлаха еһотой.

Пропагандист болбол «СССР ба капиталистическэ дэлхэй» гэнэн темээр занятида бэлдэхэдэ доро дурсагдана зохолоһонудые шудалха еһотой гэбэл:

И. В. Сталин. «Октябрска революциин уласхоорондын удхашанар» («Лениннын асуудалууд», ноур 175-182).

И. В. Сталин. ВКП(б)-гэй XVII ба XVIII съездүүд дээрэ хэлэһэн тоосоото элидхэлнүүд. Уласхоорондын байдалда зориюулагдана разведкынууд.

И. В. Сталин. «Советскэ Союзай Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн тухай».

«ВКП(б)-гэй түүхын хурчанын курс». VIII-XII бүлэгүүдтэ зориюулагдана ороһон.

В. М. Молотов. 1946 оной февралын 6-да Москва городой Молотовско хунгуулиин округой хунгамшадтай суглаан дээрэ хэлэһэн үгэ.

«Түүхые худал хуурмаг болгоһод». Совинформбюрогой түхэтэ справка.

Арлан ажалда гол анхаралаа табиha

(Бичурын аймагй партийна конференцидээ)

Манай VI партийна конференцид урдаа боложо үнгэрвэ. Конференцид байлсагшад аймагта партийна организациин тоо те соо хээн хүдэлмэриине шүүмжэлтэйгээр зүбшэн байр. ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэри тухай тоосоото элдхэлэй той секретарь нүхэр Попов хэ-мөөсоото элдхэл тушаа 26 хүдэлмэри хэлээн байна.

— Мүнөө болтор зарим колхозуудаар свекло тариха газар талалагдаггүй, зveno ба бригаданууд эмхидхэгдэггүй байна. Тинхэдэ партиин айком ба аймгүйсэдком эдэ дутуунуудые усадхажа, ерэхэ жэлдэ свеклын баян ургаса хуряха тушаа ямаршые хэмжээ абанагүй— гэжэ нүхэр Забэлэ хэлэбэ.

ҮНДЭР УРГАСА ТУЙЛАХЫН ТҮЛӨӨ

социалистическэ мүрысөөндэ колхоз, бригада, зveno бүхэн оролсог лэ

Байкало-Кударын аймагй 18 партэ-эдын нэрэмжэтэ колхоз тарилгада бэлдэхэлэй хүдэлмэриине богонион болзор соо, эрхим шаанартайгаар дүүргэхын түдөө төмсжэ, тарилгын машина зэмсэгүүдэй заахарилгыгэ маргын 1-дэ дүргэбэ.

Тарилгада гарахаар бэлэн

«Колхозууд, МТС ба совхозуудай хабарай тарилгада бэлдэхэлэй ябаса тухай» СССР-эй Министрүүдэй Советдэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолтой танилса ха зуураа, Бичурын аймагй Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд энэ жэлдэ заатагүй үндэр баян ургаса хуряахадн гэжэ нэгэн дуугаар мэдүүлэн байна.

„Красная Заря“ колхоздо

Ойн соорхой соохи Унгурка тосхон хадаа 30-аад жэлэй саад тээ ноёд баяда, конжоо наймаашаддэй харанхы хэрэг хэдэг, эндхи ажалшадые мүлжэдэг уурхайн байгаа бэлэй.

дэлхэйн дүргэ-йна. Энэ-гийн ту-амынгэ-тай хэ-дэлхэйн байхы-хашаана-шине ха-Герман-Яно-СССР-уургыг, олшолг-ын ара-хэ сү-туйлаха

дэлхэйн ба конференциин гэдүүлэй хэлээнэй ёһоор, ай-птийна ба советскэ орга-ни ажахын асуудалнуудые шхэдэ оперативнаар хүтэлбэ-абуудлаг байгаа хаан эдэ-ланууд үшөөшье ехэ байха-ла. Зарим партийна эхин орга-нинууд, мүн айкомыше ган-на сагуурын кампанинүү-шндхэлгээр хүдэлмэрэе хи-надаг, харин колхозууд, МТС-предприятинуудай саашанхи-этын асуудалнуудые хаража-ггүй байха юм.

Үндэр ургасын түлөө тэмсэнэ

Кударын аймагй Тамирска сельсоведэй «Комбайн» колхоз тарилгада бэлдэхэлэй хүдэлмэриниине эртэнхээ эхил-лэн юм. Энээнэй ашаар, 658 гектарта таригдаха орооһотой культурын эрхим шаанартай үрэнэй фонд байгуулагда, тарилгын кондицида хүргөө. Тэршэлэн полевой хүдэлмэридэ хэрэглэгдэхэ хүдөө ажахын машина зэмсэгүүд заахарил-лагдажа дүүргэгдэнхэй.

Олон залаата шэниисэ таригдахань

Хизаарые шэнжэлгын республи-канска музейн байгаагын тайфтаг эмхидхэгдэн «Миучириска» хур-гаалы илан мандалга гээн бү-лэг соо олон залаата шэниисын колос харахат. Иймэ шэниисэ хэр-уһаа хойшо дэлхэй дээрэ бин-байхан юм. Арад зон энээнине «хулан» гэжэ нэрлэдэг байгаа.

ТАБИН ЖЭЛЭЙ ОЙДО ВЬСТАВКЭ НЭЭГДЭБЭ

Медик Обручевай нэрэмжэтэ музейн шэнжэлгын Кяхтын музей-анда капиталынын хүгжэлтэ-р номоо В. И. Лениней хэблэл-бэлдхээр (1899 он) 50 жэл-нойой ойтой дашарамдуулан,

выставкэ эмхидхэб. Энэ вы-ставкэдэ В. И. Лениней унша-нан номууд ба журналнууд, мүн тэршэлэн фотоурагууд табиг-дадан байна.

ШЭНЭ ҮЗЭГ БЭШЭГ ШУДАЛАЛГЫЕ ХАА-ХААНАГУЙ ШАНГАДХАХА ЁНОТОЙБДИ

1946 оной октябрийн 16-да гар-ан тогтоол соогоо БМАССР-эй Министрүүдэй Совет ба ВКП(б)-Обкомой бюро болбол бурят-монгол арал зоние шэнэ үзэг бэ-лэ хургажа, үзэг бэшг мэдэхэ-р ябдалы республика дотор ой-сатга усалдахыень партийна, советскэ, комсомольско болон проф-союз организацинуудые, арадай үрэнэй органуудые, хургуулийн-аар ба культурно-гэгээрэлэй-амрилгэшдые уялгалган бай-на.

додоо үнгэргэгдэнэ. Хургуулину-дай кустовой методическа нэгдэл-нүүдтэ нитын инспекторнүүд хү-дэлмэрилжэ байдаг. Тэдэнэр бол-бол үзэг бэшгтэ фуралсалай яба-сые шалгажа байхаа гадна, культармеецүүдтэ шухлаа туһалам-жануудые үзүүлжэ байдаг.

гээр эмхидхэгдэнэ байна. Бичу-рын, Зэдын, Закаменай, Заиграйн, Сэлэнгын, Түнхэнэй, Хорин, Бай-кало-Кударын аймагуудта ба Улан-Удэ городской районуудта энэ хүдэл-мэри муугаар ябуулагдана. Бүхы хургуулинууд ба кружогуудта зан-нята 1948 оной октябрийн 1-нээ эхилжэ ёһотой байхан аад, харин 1949 оной январьда эхилхэн ушар-нууд олон бин. Жэшэнь, Улан-Удэ городской олохон предприятинууд ба эмхи-зургаануудта (Мяханай ком-бинат, мелькомбинат, Гүрэнэй за-вод) кружогуудын январьда эхил-жэ хүдэлмэриллэн байха юм.

Хонинойгоо фермые хүдэлмэри шэдеер ханганггүй

Тарбагатайн аймагй На-денскэ сельсоведэй «Искра» гэжэ колхозой хониной-товар-на фермэ дээрэ урда жэлнүүд-тэ 5 хонишон хүдэлмэрилдэг байгаа.

Юу хэдэг агрономууд бэ?

Яруунын аймагй Комсо-мольско сомоной Ворошило-вай нэрэмжэтэ, Эгтын со-моной Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудар хабарай тари-гада бэлдэхэе хүдэлмэри муугаар ябуулагдана.

Бэни бегиха хэрэгтэй

Мухаршэбэрэй аймагй Ок-тябрийн сомоной Харгаһата гэжэ нотагта Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой мал ажа-лай бригада байдаг. Тэндэ 30 тухай айлууд бин. Гэбшье, энэ тосхондо банигуй юм.

Гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулагданагүй

Сэлэнгын аймагй. Юрөөгэй сомоной колхозуудта культу-рно-гэгээрэлэй хүдэлмэри огто ябуулагданагүй.

212 хүнийн буража байна. Аймаг-дай хэдэ хэдэн колхозуудта энэ хү-дэлмэри орхигошонхой.

Зэдын аймагта энэ хүдэлмэридэ илангаа харюусалгагүйгөөр ханда-над. Эндхи хүтэлбэрлэгшэд энэ хэрэгые оройдоошье тооноггүй гэжэ сэхэ хэлэхэдэ болохо. Үзэг бэшг 121-ниинь, бага мэдэхэ 379 хүнүүд-нээ оройдоо 37 хүнийн буража-байха юм.

ДЭЛХЭЙН АРАДУУД ДАЙНДА ДУРАГУЙ, АМГАЛАН ТАЙБАН АЖАЛУУХЫЕ ХҮСЭНЭ

Врачын зүгт

◆ ФРАНЦУЗСКА АРАД СОВЕТСКО СОЮЗТАЙ ЭБ ЭТЭЙ БА ХАНИ БАРИСААТАЙ БАЙХЫЕ ЭРИНЭ. ◆ ЕВРОПЫН ҮАЛБАРАН МАНДАЛГАНЬ СОВЕТСКО СОЮЗТАЙ БИДЭНЭЙ ХАНИ БАРИСАА ТАЙ БАЙЛГАНАА БҮРИ МҮНЭН ДУЛДЫДАХА ГЭЖЭ АНГЛИЙСКА АРАД МЭДҮҮЛНЭ. ◆ ИТАЛИЙН АЖАЛШАД АТЛАНТИЧЕСКА ПАКТЫЕ ЭРИД БУРУУШААНА. ◆ АМЕРИКАНСКА АРАДАЙ ҮАНАЛАА СЭХЭ ХЭЛЭХЭ БА ДАЙНДА ЭСЭРГҮҮ ШУУД ТЭМСЭХЭ САГ ТУЛАА. — ГЭЖЭ ГЕНРИ УОЛЛЕС ТОВШОЛГО ХЭНЭ. ◆ АТЛАНТИЧЕСКА ПАКТЫН АГРЕССИВНЭ ҮЭДЭЛГЭНҮҮД ТУХАЙ ДА БЕЛЬГИЙСКО ГАЗЕТЭНҮҮД БЭШЭНЭ. ◆ ХҮДЭЛМЭРИШЭН АНГИ ӨӨРЫНГӨӨ ЭРХЭ СҮЛӨӨНҮҮДЫЕ ХАМГААЛЖА ШАДАХА БАЙХА ГЭЖЭ АБСТРАЛИЙСКА КОММУНИСТНУУД ХЭЛЭНЭ. ◆ ДАТСКА АРАД АМЕРИКАНСКА ИМПЕРИАЛИЗМЫН БОГООЛЫН БОЛОХО ДУРАГУЙ. ◆ ХЭРБЭЭ СОВЕТСКО СОЮЗДА ГҮ, АЛИ ДЕМОКРАТИЧЕСКА ОНДОО ОРОНДО ЭСЭРГҮҮ АГРЕССИВНЭ ДАЙНАЙ ҮҮДХЭГДЭЭ ҮААНЬ, ӨӨРЫНГӨӨ АРАДУУДЫЕ АГРЕССОРНУУДТЭ ЭСЭРГҮҮ ТЭМСЭЛДЭ ЭЛСҮҮЛЭН ЖАГСААХАДИ, ГЭЖЭ ПОРТО-РИКЫН БА БУСАД ОЛОН ОРОНУУДАЙ АЖАЛШАД МЭДҮҮЛНЭ.

Галда халаан хүр ямар туһаламж үзүүлэхэ?

Галда гү, али уһанда халаан хүнэй үлайжа хаблаан болобош бэргү ба шархануудай үгү һаань, тэрэ халаан га спиртээр, архяр гү, али ноор норгоһон буд табижа Тнихэлэ дүрэн зүхүн ба нуудта вазелин түрхидэг юм. Хэрбээ халаан газарай тэһэн гү, али харалһан, үштон ехээр дүрэншээн байга тэрээн дээрэ хуурай гү, али ганцевокисла калини хүсэ расствор түрхихэн марли хэрэгтэй. Ийм арга хэхэдэ стакан бусалһан уһанда сайн халбага марганцевокисла калидиг юм. Ехээр дүрэншээн тэһэн оёхэ, тоһо болон элдэб нүүдье түрхижэ болохогүй, шэлэн сээрүгүн тэһэлжэ гүй байна. Ехээр халаан хүнине уһаан простыня дэбисхэн сээр оро рэ хэбтүүэлд, дээршээн бэр простыня ба дулаан оо хушаха, халуун сай гү, али уулгаха хэрэгтэй. Тиин, тэрэ врачта хандаха шулаа.

Морис Торезэй хэлэһэн үгэ

ПАРИЖ. (ТАСС). Французска компартийн генеральна секретарь Морис Торез үсээлдэр Аржантэй городто 8 мянган хүнэй хабаадаһан суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ. «Атлантическа пактын текстэе тунхаглалга ба тэрэнэй авторнуудай худхалга тайлбарилганууд хадаа шэнэ дайнай аюул тушаа арад зоной ханаагаа зобохо ябадалые бүри ехэ болгоо. «Хамгай нангин союзай» хамгаалалтын шанартай байна гэжэ засаглан зонхилошдой ба тэдэнэй тала баригшадай ноур сахинги ба хуурмаг үгэнүүднэ хэнишэе мэхэлхэгүй. «Маршаллай түсэб»—дайнай түсэб мүн гэжэ 18 һарын турша соо бидэнэй хэлэдэг байһые Атлантическа пакт гэршэлбэ. Энэниие арад түмэн хаража байна. Халхалаад байһан унаар манан арилжа, «американска бардам» найдуулгануудай саанахи бодото ушар байдалын элэрбэ. Дайнай бодото аюул харагдана. Францимай американска миллиардернуудай сэрэгэй сээл худар татагдан оруулагдажа байна. Тингэбэшье, американска пар-

тийн—дайнай партиин хүнүүд хадаа Атлантическа пакт хэндэше аюул тохолодуулгагүй юм гэжэ убайгүйгээр баталан хэлэжэ үргэлжэлһөөр. Балар орео найруулгын саанаһаа Атлантическа пактын бодото аюулын бултайн харагдана. Энэнь юуб гэхэдэ, Советскэ Союзда ба арадай демократини ороонуудта эсэргүү, мүн колонизацинда дайрагдаһан ондоошье ороонуудай арадуудта эсэргүү шэглүүлэгдэһэн аюул болоно. Дайн сэрэг үүдхэгшэд хадаа манай арадые мэхэлжэ ханаатай. Тингэжэ сэдхэһэнэй дэмы гэжэ тэдэндэ уридшалан һануулнади. Сэрэгэй пактда гар табилга хадаа, зоной болоходоо, үшөө дайн бэшэ байна. Дайн болохонь зайлашагүй бэшэ. Францидахи ба бүхы дэлхэй дээрхи демократини, эб найрамдалай хамаг хүснүүд нэгдэн, ябуулга хэжэ шадаа һаань, дайн зайсуулагдаха. Дайнай түсэбэ өөһэднэгөө нэгдэлээр ба тэмсэлээр тайлалдуулаха; амгалан тайбан байдалые нэгдэлээр ба тэмсэлээр аршалан хамгаалхаднэ.

Палм Даттын статья

ЛОНДОН. (ТАСС). «Дейли Уоркер» газетэдэ толлуулһан статья дотороо Палм Датт (Англин компартийн Испокломай Түрүүлгшын орлогош) ингэжэ бэшэ: англиска арадай зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдангүйгөөр — нуусаар хэгдэһэн сэрэгэй энэ пакт хадаа олон миллион англичанинуудай амиды байха гү, али үхэхые шийдхэхэ болоно. Атлантическа пактые — агрессидэ «сэргүүсэн, бээ хамгаалха зорилготой, эб найрамдалай, региональна пакт шэнгээр тайлбарина. Энэнь тон худал. Атлантическа пакт хадаа Нэгэдэмэл нацануудай организациһаа гадуур байгуулагдаһан, сэрэгэй союз гэшэ. Энэнь тухайда юушые мэдээсэгдэгүй байгаа. Коллективнэ аюулгүй байдалаа хамгаатай... хэмжээ-ябуулганууд тухай асуудал шийдхэхэ эрхэтэй имагтал ганса орган — аюулгүйн Соведдэ зүбшөөлгүй байна.

Американска газетэнүүдэй хуудаһануудта

НЬЮ-ИОРК. (ТАСС). Атлантическа пакт тухайда хэлсэһэнүүд нуусаар хэгдэ, энэниие зүбшэн хэлсэхэ аргаболомжо американецуудта олгонгүйгөөр—арадта баагаар абуулха һөдөлгө гаргана, — гэжэ зарим шэнжэлэгшэд онсолон тэмдэглэнэ. Мартын 15-да «Чикаго Сан Энд Таймс» газетэдэ тунхаглагдаһан статья дотор, шэнжэлэгшэ Лэндис ингэжэ мэдүүлэ: «Энэ пактые сенат тобошо тэдыгээр лэ зүбшээн байгаа. Эб найрамдалда гү, али дайнда, ажа байдалда гү, али үхэлдэ—алиндань бидэнэй бэлдхэхэ байһан тухай асуудал—гол асуудал зүбшэн хэлсэгдэгүй. Сенат дээрэ тобошо тэдыгээр зүбшэлэгшэе олонхи гав-

зетэнүүдэй зүгһөө ехээр буруушаагдаһан байха юм. Сенат ба американска арад энэ пактые еһотоороо хэлсэе гэшээшэ һаань, пентагоной байшангай оройн хобо татагдаха байна...» Итали тухай хэлэхэ зуураа, «Вашингтон Пост» газетэ ингэжэ тэмдэглэнэ: Итали Нэгэдэмэл нацануудай организациин гэшүүн үшөө болоодгүй, тиммээ Хойто-атлантическа гүрэнүүдэй тоодо яагаад орохо юм? Португалие ажага үзэхэдэ, бүрише һонин байна. Диктатурын еһо журамтай Португалие хүнүүдэй эрхэ ба сүлөө хамгаалаша орон гэжэ харуулха тон бэрхэтэй зорилгые гүрэнэй департамент шийдхэхэ ханаатай.

«Европын һалбаран мандалгань Советскэ Союзтай бидэнэй хани барисаатай байлганаа бүри мүнэн дулдыдаха»

Плэттс-Миллс ба Поллитын хэлэһэн үгэнүүд

ЛОНДОН. (ТАСС). Англо-советскэ хани барисаанай обществор Чатам городто (Кент графство) эмхидхэгдэһэн митинг дээрэ үгэ хэлэхэдэ, дулдыданги бэшэ лейборист, парламентын гэшүүн Плэттс-Миллс ингэжэ мэдүүлэ: «Европын һалбаран мандалгань хадаа Советскэ Союзтай ба тэрэнэй хүршэ ороноудтай манай хани барисаатай байлганаа бүри мүнэн дулдыдаха байна. Росси дай хэхые хүсэнэ гэжэ хэлэжэ яабашые болохогүй».

Англин коммунистическэ партиин генеральна секретарь Поллит ингэжэ хэлэбэ: «Хойто-атлантическа пакт хадаа Европын арадуудта эсэргүү шэглүүлэгдэһэн сэрэгэй пакт мүн. Хэрбээ англо-американска блоготэй шэнэ дай үүдхэхэ һаань, англичанинууд ондоо ямаршые арадаһаа ехээр хохидохо байна гэжэ англиска арад мэдэхэ еһотой. Яахадаа гэхэдэ, Америкэ хадаа манай ороние шэнгээгдэхэгүй авианосец ба база болгон ашаглаха ханаашалгатай».

Генри Уоллесэй мэдүүлгэ

НЬЮ-ИОРК. (ТАСС). Генри Уоллес хэлбэлэй түлөөлөгшэдтэй хөөрөлдөхөдөө, Хойто-атлантическа пактые эрид буруушааба.

Саашан Уоллес ингэжэ мэдүүлһэн байна: «Дайнай аюул шэнгээһэн хэдхэлэн уялганууд ба тэдэнэй хойшолонгууд мүнөөдэр тунхаглагдаһан пактын саада таладань нуугдажа байна. Энэ пактые амгалан тайбан байдалай туһада зорюулагданхай гэнэ. Тээд, энэ пактые абалга үндөө дайнда хүргэхэ байна. Тус пакт Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уставые бүдүүлгээр эбдэнэ.

Пактын үг зорилгонь юуб гэхэдэ, Уставай 24-дахы статьягай үндөөр, уласхоорондын амгалан тайбан ба аюулгүй байдалые сахилгын түлөө год харюусалга даадаг Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уставые бүдүүлгээр эбдэнэ.

Зоной амгалан тайбан байдалда аюул ушаруулха, тэрэнэй ажа ами-даралай хэм хэмжээе доошһон оруулха ба дайн байлдаанда хүргэжэ болохо энэ пактые американска арадай эрид шууд буруушааха, сенатда ба президентдэ ханаала мэдүүлхэ саг тулажа ерээ».

Атлантическа пактын нууса статьянууд тухайда «Де Вааркейд» газетэ бэшэнэ

ГААГА. (ТАСС). «Атлантическа пактын тунхаглагдаһан текстээ ондоо ямаршые нууса зүйлнүүд байхагүй гэжэ тэрэнэй авторнуудай баталан хэлэбэшэ һаань, «Бельгинн премьер-министр Спаак бельгийскэ парламент дээрэ үгэ хэлэхэдэ, тус пактда нууса хэдэн хэл-

сээнүүд хабсаргаданхай юм гэжэ үгэ алдажархе. Тэрэнэй гадна, Хойто-атлантическа пактда Баруун Германиян мүн лэ оруулагдаха байһанин элитэ болоо», — гэжэ «Де Вааркейд» газетын статья дотор заагдана.

Австралийска коммунистическэ партиин ударидагшад мэдүүлгэ

СИДНЕЙ. (ТАСС). «Трибюн» газетэдэ мүнөөдэр Диксон гэгшын мэдүүлгэ толлулодо. Тэрэн доторын ингэжэ хэлгэһэн: «Американска томо капиталистнуудай бэлдхэхэ байгаа даие Австралийн арад дэмжэхэгүй байха. Арадай амгалан тайбан байхые хүсэнэ. Коммунистическэ партиин уг зорилгонь юуб гэхэдэ, амгалан тайбан байлга хангаха ябадал болоно. Дай үүсхэгшэдые элирүүлжэ ба дайнда эсэргүүсэхэ ябадалые лейбористска правительство

ба либеральна парти гэмтэ хэрэг гэжэ сонсохохые хүсэнэ. Гэбэшье, худэлмэришэн анги өөрынгөө эрхэ сүлөөнүүдые эсэстэ хүрэтэр хамгаалжа шадаха. Илангага коммунистнууд эрид шууд сохилто хэхэ еһотой. Коммунистическэ партида эсэргүү хэгдэһэн ямаршые ябуулга хадаа эб найрамдалай тала баригшадта сохилто болохо байна. Худэлмэришэн ангинн ударидагшадта эсэргүү хандуулагдаһан али бүхы ашануудые эрид шууд бута сохихо еһотойбди».

Итальянска парламент дээрэ Тольяттин хэлэһэн үгэ

Христианска демокрадууд Депутатуудай палатын коридор соогуур унгажа байһан аад, Тольятти үгэ хэлэхэнь гэжэ дуулахадаа булдаа ерэжэ, оппозициин ударидагшын үгэ шагнаба.

Парламент дээрэ Тольятти ингэжэ мэдүүлэ: «Италия баагаар абуулха гэһэн Де Гасперинн правительствоын политикые оппозициин депутатууд эрид буруушаана. Правительствын олонхын хадаа дай хэхэ гэдэн удхаттай тус пактда нэгдэлые баалана. Тинхэ зуураа, конституци соо хараалагдаагүй гээд, энэ асуудалаар бүхы арадай дунда асуулта хэхые буруушааба.

нүүдые, демократическа юрэнхы еһо гүримуудые эбдэн дабаһан байна. Энэ замаар хэр холо ошогшаабта, хараял даа!

Эб найрамдалай хүсэтэ фронт тогтоохо ба гэр бүхэндэ, деревин бүхэндэ, район бүхэндэ, улица бүхэндэ тусхай комитет тогтоожо, бүхы зондо политикын эгзэн орео асуудалнуудые, жэшээлхэдэ, дайнай политикада сохилто хэхэ ба эб найрамдалай политикын түлөө тэмсэхэ гражданин бүхэнэй уялда тайлбарилхын тулада худэлмэри ябуулха еһотойбди.

Энэ пактые ратификацилха тухай асуудалаар референдум хэхые конституци соо хараалагдаагүй байбашье һаань, бидэнэр эб эетэй амгалан тайбан ажалууа гэдэн олон миллион итальянска гражданинуудай дура хүсэлөө хэхээ хуулиа замые ололох байхаднэ!

Манай национальна территория дээрэ сэрэгэй ямаршые база ашаглаха эрхэ гадаадын нэгшые правительствода үтгэхэ еһогүй гэдэн эрилтэ хэнэ!

Амгалан тайбан байдалда харша пакт

БЕРЛИН. (ТАСС). АДН агентствын Франкфурт-на-Майнеһа мэдээсэһэнэй еһоор, Хойто-атлантическа пактын текстын тунхаглагдаһантай дашарамдуулан, Германиян коммунистическэ партиин правлени нимэ мэдүүлгэ хэбэ: «Һаяхан тунхаглагдаһан Хойто-атлантическа пакт хадаа бүхы дэлхэйдхи амгалан тайбан байдалда довтолгоо мүн. Нууса хэлсэһэнүүдые хэхэ мэтээр сэрэгэй союз байгуулхын тулада американска империализмын дипломадууд 8 һарын туршада оролдолго гаргаһан байха юм.

Атлантическа пакт хадаа Социалистическэ Советскэ Союзда эсэргүү, арадай демократини ороноудта, эб эетэй байхые хүсэдэг арадуудта эсэргүү шэнэ дай бэлдхэхэ дипломатическа арга, бүхы дэлхэй дээрхи демократическа хүснүүдтэ эсэргүү империалистнуудай тэмсэлэй збэсэг болоно».

Хойто-атлантическа пакт—дайнай пакт мүн

БРИОССЕЛЬ. (ТАСС). «Драпо Руж» газетын бэшэһэнэй еһоор, Бельгинн ажалша зоной нилээд ехэ хубийн Хойто-атлантическа пактын текстэе тон харшаар угтаа.

Атлантическа пакт — дайнай пакт мүн, яахадаа гэхэдэ, ООН-эй Уставые эбдэхэ ба дай үүдхэхэ байна—гэжэ тус газетын дипломатическа шэнжэлэгшэ бэшэнэ.

Бельгинн бүхы үнэнтэ демокрадуудай зорилгонь юуб гэхэдэ, агрессии бэлдэгшэдтэ эсэргүү тэмсэжэ, амгалан тайбан байдалые абаран сахиха шулаа. Хүн түрэлтэй нэлэнхү олонхин уг зорилгонь нимэ байна».

Датска арад богоол болохо дурагүй

КОПЕНГАГЕН. (ТАСС). Хойто-атлантическа пактын тунхаглагдаһан текстэе шэнжэлжэ зуураа, «Ланд Ог Фольк» газетэ ингэжэ бэшэнэ: «Тус пакт хадаа датска арадай ашаг тулада эсэргүү зорюулагдаһанхай байна. Үгырэлгэ хооһорлоһоо, үлэхсэлэн ядаралһаа, үхэл тахалһаа ондоо юушые манда үгэхэгүй. Атлантическа пактда хэрбээ ороо һаа, амгалан байха гү, али дайлагдаха тухай асууда-

лые Дани өөрөө бээ даагаад шийдхэхэ аргаболомжоо алдаха байна. Тэршэлэн Гренландие мэдэхэ сүлөөтэ эрхэ, политическэ ба экономика бээ даанхай байдала алдаха болоно.

Датска арад американска империализмын богоолын болохо дурагүй. Атлантическа сэрэгэй пактда эсэргүүсэлгэ Дани дотор үдэр бүри үргэдэн бадаржа байна».

Хойто-атлантическа пакт—СССР-тэ ба ООН-дэ эсэргүү хэмжээ-ябуулга мүн

ВАРШАВА. (ТАСС). Хойто-атлантическа пакт болбол СССР-тэ ба ООН-дэ эсэргүү шэглүүлэгдэһэн, американска империализмын агрессивнэ политикын збэсэг мүн,—гэжэ польско газетэнүүд онсо тэмдэглэнэ.

Бүхы Америкые, Европын баруун хубине ба африканска зарим провинцинууд болон арагнуудые хабадуулха забалгатай Хойто-атлантическа пакт хадаа аюулгүй байдалые коллективнээр сахилгын принципүүдтэ огто таарахагүй байна. ООН-эй Уставаар хараалагдаһан мэтэ региональна пакт бэшэ гэшэ гэжэ, ушар еһо мэдэхэ хүн бүхэн ойлгохо зэргэтэй.

винцинууд болон арагнуудые хабадуулха забалгатай Хойто-атлантическа пакт хадаа аюулгүй байдалые коллективнээр сахилгын принципүүдтэ огто таарахагүй байна. ООН-эй Уставаар хараалагдаһан мэтэ региональна пакт бэшэ гэшэ гэжэ, ушар еһо мэдэхэ хүн бүхэн ойлгохо зэргэтэй.

Порто-Рикын компартийн мэдүүлгэ

НЬЮ-ИОРК. (ТАСС). Нью-Йоркдэ испанска хэлэн дээрэ недели бүри хэлэгдэн гарадаг «Либерасьон» газетэ Порто-Рикын компартийн мэдүүлгэе Сан-Хуанһаа абажа толыбо. Тус мэдүүлгэ дотор ингэжэ хэлэгдэнэ: «Хэрбээ Совет-

скэ Союзда гү, али демократическа орондо эсэргүү агрессивнэ даие американска империализмын үүдхээ һаань, манай парти өөрынгөө арадые агрессинүүдтэ эсэргүү, Порто-Рикын бээ даанхай байдалай түлөө тэмсэлдэ элсүүлжэ жагсааха».

Аргентинэдхи славянска конгресстэ хабаадаха делегаци

СССР-эй Славянска Комитет болбол байгша оной мартын 23-да Буэнос-Айрестэ нээгдэхэ. Аргентинын славянска 3-дахы конгресстэ Аргентинэе урвал абаһан байгаа. СССР-эй Славянска Комитедэй Президиум тус конгресстэ хабаадаха айллад болгон А. А. Сурков (делегациин хүтэлбэрилгэгшэ), П. Г. Тычина ба М. Т. Лыньков составтай делегаци эльгэхэ гэжэ шийдхэбэ. (ТАСС).

Харюусалгата редактор Д. Д. ЛУБСАН

Тобшо һонинууд

◆ Болбосон түхэлтэй болжо байна. «Улаан Бүри» колхоз (Тори) центрингээ гоцын хоер хажуугаар правсомонной соведэй, бургуулаан булангай, радиоэлектронүүдые зэргэлүүлэн барйба. клуб, амбулатори ба байрны гэрнүүдые шэнээр барихань.

◆ МТС ба колхозуудта бригада. Сэлэнгын аймагай түрэн байшангай агитбригада МТС, «Коминтерн», «Колхоз» III Интернационал ба Удхэйн модолбэлдхэлэй участо ябажа, политическэ ба научмэнүүд дээрэ хэдэн лекциинг хөөрөлдөөнүүдые үнгэргэбэ. шэлэн дайшалхы хуудана габ ба концертнүүдые харуулаһана.

◆ Шэнэ коллекцинууд. Аж Обручевой нэрэмжэтэ хм шэнжэлгын Кяхтын музейн винска кабинет соо байгаал нэдхэгшэ И. В. Мичурингай байдал ба ажал-ябуулга тунг терналууд табигдаба. Мүн Онохойн селекционно станци гуульһан ороһото культурны сортнууд ба бусад коллекта табигдаһан байна.

◆ Колхоздо туһаламжа. банскын аймагай Творогоскы локон жэлэй һургуулийн бүри 26 центнер үнэбэ, 14 центнер буунай аргал суглуулжа, «Полколхоздо тушааба.

◆ Хурагдаһай мурьсөөн. тын аймагай Ципликанай һургуулийн хурагдаһа яргаарын марш хэжэ, 5 километр 33 минута соо гаталба. Мүн хурагдаһа хураадын мэргэн дагшад мурьсөөн үнгэри.

◆ Колхозой центр. Заиграймагай Ворошиловай нэрэ колхозой центртэ правленин гуулийн байшангууд шэнээр ригдаба. Колхознигуудай бүлэ шэнэ баригдаһан гэрнүүжэ ороо. Мүн колхознигууд гэр байрануудта радиорепродуктууд толгогдобо.

◆ Пионерүүдэй байшангай жогууд. Кяхтын пионерүүдэй шангай дэргэдэ драматическэ най, шатарай, хтүжэгтэй ба оелгын гэхэ мэтын 6 круж худэлмэрилнэ. Эдэ кружон 130 гаран пионерүүд хура байха юм.

◆ Театральна коллектив харалгада. Худөөгэй уранһаа самодельностин театр коллективүүдэй республиканскы ралгада 12 аймагууд хабааха болобо. Энэнидэ Закаменаймагай Сталиной нэрэмжэтэ, нын аймагай «Улаан Туяа» шуудай, мүн Мухаршэбэрэй афинансова тугайгай ба бусад лективүүд хабаадалсаһань.

МҮНӨӨДЭР КИНОТЕАТРНУУДА «Прогресс» «Эльба дээр» уулзалга, «Эрдэм» «Алдар солын з...